

СТАНОВИЩЕ

от Валентина Ангелова Драмалиева, доктор по философия, професор в секция „Философия и етика“, катедра „Политическа икономика“, УНСС, член на научно жури - Решение на НС на ИФС, Протокол № 27/10.12.2019; Заповед на директора на ИФС – БАН: РД – 09–200/02.03.2020

относно

конкурс за заемане на **академичната длъжност „професор“** по професионално направление 2.3. Философия (европеистика и сигурност), обявен ДВ бр.89 /12.11.2019 за нуждите на секция „Социални теории, стратегии и прогнози“, ИФС-БАН

Единствен кандидат в конкурса е **Борислав Градинаров**. Той е магистър по философия (1985) и магистър по право (1999) от СУ „Св. Кл. Охридски“. Придобил е образователна и научна степен „доктор по философия“ (1989) от ИФС-БАН, както и научна степен „доктор на философските науки“ (2019) от ИИОЗ-БАН. Доцент е в ИФС-БАН (2006), след преобразуването – в ИИОЗ-БАН, а сега в правоприемника - ИФС-БАН.

Постъпилите материали за конкурса (копия на публикации и документи) получих на електронната си поща, а монографиите – като книги. За становището си се запознах с всички материали. По обем и структура то е съобразено с чл. 45. (1) (2) на *Правилника на ИФС-БАН за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности*.

1. Общо описание на представените материали и сравнителен анализ

В *Списък на научните трудове за участие в конкурса* Б. Градинаров е включил общо тридесет и пет, от които: монографии – две (2016, 2020); студии - четири (2007; 2013; 2014; 2015); статии – двадесет и девет (2007-2019). Това обаче се разминава с броя на трудовете, посочени в *Справка на НАЦИД за професор*, където те са общо тридесет и един, от които: монографии – две; студии – пет; статии – двадесет и три; учебник – един.

Визираните трудове са различни от тези, с които той е кандидатствал за доктор, д.ф.н. и доцент, което е видно от неговата *Научна автобиография* със списък на всички публикации: монографии – осем (1989-2020); статии и студии – сто (1993–2019).

Това се потвърждава и от четири отделни справки за съответствие с минималните изисквания на НАЦИД за образователната и научна степен „доктор“, научната степен „доктор на науките“, както и за академичните длъжности „доцент“ и „професор“. Видно е, че Б. Градинаров изпълнява всички тях. Той е посочил: 100 т. за „доктор“ (при изисквани 80); 355 т. за „доктор на науките“ (при изисквани 350); 400 т. за доцент (при изисквани 400). Изискванията за професор ще отразява подробно, тъй като са най-важни.

От справката за *Минимални изисквани точки по групи показатели за професор* се вижда, че са нужни общо **550 т.** от пет групи показатели – А (50), В (100), Г (200), Д (100), Е (100). **Показател А – 50 т.** от дисертационен труд за присъждане на образователна и

научна степен „доктор“: „Диалектическият закон (същност, специфика, функции)“, Диплома №18948/05.05.1989 от ВАК; Показател В - **100 т.** от хабилитационен труд – монография: Градинаров, Б., 2020. Риск и антирискови стратегии. С.: BISFRIM, 304 с.; Показател Г – **405 т.** от публикации: **4.** Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд: Градинаров, Б., 2016. Медийно право. В. Търново: Фабер, 264с. (**1x100=100**); **7.** Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове (**23x10=230**); **9.** Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове (**5x15=75**); Показател Д – **150 т.** от цитиране: **13.** Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране (**11x10=110**); **14.** Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране (**8x5=40**); Показател Е – **125 т.** от: **15.** Придобрита научна степен „доктор на науките“: Диплом №001175/04.09.2019, ИИОЗ–БАН (**1x40=40**); **17.** Участие в национален научен /образователен проект: Хармонизация на българските национални ценности с ценностите на Европейския съюз: постижения и проблеми, ФНИ № 2284/18.12.2008 (**1x15=15**); **19.** Ръководство на национален научен /образователен проект: Балканите и мигрантската криза в контекста на трансформацията на Европейския граничен контрол, 2016/2017, Договор № ДФНП – 31/20.04.2016, МОН (**1x30=30**); **21.** Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа: Градинаров, Б., 2011. Юридическа етика. В. Търново: Фабер, 296 с. (**1x40=40**).

Справката показва, че Борислав Градинаров има **общо 830 точки** и надвишава минималните изисквания на НАЦИД за заемане на академичната длъжност „професор“.

2. Научна, научно-приложна и педагогическа дейност - обща характеристика

Може да се каже, че посочените три дейности са балансирано разпределени в кариерното развитие на кандидата, но все пак научната и научно-приложната доминират по разбираеми причини – основната му работа винаги е била в институт на БАН.

Той е публикувал осем монографии и сто студии, статии, доклади (1989–2020) в следните научни области: социална философия, философия на политиката, правото и икономиката, етика, политическа икономия, политология, сигурност, обща теория на държавата и правото, административно право, право на ЕС, медийно и комуникационно право. Заедно с това е съставител и редактор на пет сборника (2008-2019). Автор е на две рецензии и три становища в конкурси за ОНС „доктор“ и за академичната длъжност „доцент“. Бил е също член в научни журита и е председателствал две от тях (2014, 2019). Доц. Градинаров е взел участие с доклади в седемнадесет научни форуми (2012-2019).

Той е ръководил един и работил в пет научни проекта (2008-2020), един от които е активен още. Свързан е и с две научни организации - Тракийски научен институт и Балкански институт за стратегически прогнози и управление на риска (BISFRIM).

3. Учебна дейност на кандидата от началото на кариерата

Може да се каже, че, освен с изследователска дейност в института, доц. д.ф.н. Борислав Градинаров се занимава активно и с преподаване. Той е подготвил и изнесъл множество академични лекционни курсове (1996-2020) по дисциплини в областта на философията, етиката, правото, политическата икономика, управлението и политологията пред бакалаври и магистри в Славянски университет, Великотърновски университет, Университет за национално и световно стопанство, Бургаски свободен университет.

Научно-преподавателската дейност на доц. Градинаров сочи също и ръководство на двама докторанти (2009; 2015), които са отчислени с право на защита, но все още не са защитили своите докторати. Той е бил научен ръководител и на четирима магистри по политическа икономика в УНСС (2016).

4. Съдържателен анализ на научните постижения на кандидата

Б. Градинаров е приложил в отделни документи разгърнати резюмета и ясно очертани приноси на двете монографии, с които участва в конкурса. Всяко от копията на останалите публикации – студии и статии – съдържа резюме и ключови думи, които ориентират в текста. Библиографията е надеждно описана и дава добра представа за възгледите на автора и за развитието на идеите му. Изразявам общото си позитивно мнение, но подробното им разглеждане и оценяване не са задача на едно становище.

Кандидатът е представил *Авторска справка за приносните моменти в публикациите за конкурса*, където добросъвестно и обективно е описал постиженията си. Посочени са общо седемнадесет приноса, като дванадесет са свързани с монографиите, а останалите – с три статии и две студии. Съгласна съм със самооценката на автора. Неговите изследвания съдържат теоретични обобщения и решения на научни и научно-приложни проблеми, които са оригинални и съответстват на съвременните постижения.

5. Колективни публикации – определяне приноса на кандидата

Приносът в колективните публикации (сборници, монографии) е ясно обозначен.

6. Отражение на научните публикации в литературата (цитиране)

В *Научната автобиография* Б. Градинаров е посочил списък от петдесет и едно цитирания на свои произведения (2002-2019). За трудовете му има осем публикувани рецензии (2004–2019). Освен посочения широк списък на цитиранията е приложен и *Списък на цитирания за конкурса*: в монографии и колективни токове с научно

рецензиране - единадесет, както и в нерелевантни списания с научно рецензиране - осем. Това дава общо сто и петдесет точки според задължителния критерий на НАЦИД за цитиране и надвишава минималните изисквания за професор с петдесет точки.

Посоченото показва, че задължителните минимални изисквания са спазени, а също - че научните публикации на автора имат добро отражение в литературата. Доц. д.ф.н. Борислав Градинаров е разпознаваем автор не само във философските среди у нас.

7. Критични бележки на рецензента по представените трудове

Приемам самооценката за приносния характер на трудовете на Борислав Градинаров. Внимание заслужават и теоретичните, и научно-приложните му приноси. Нямам принципни възражения по публикациите. Смятам, че те са подготвени самостоятелно и не повтарят тези, с които е придобил образователната и научна степен „доктор“, научната степен „доктор на науките“ и академичната длъжност „доцент“.

8. Лични впечатления на рецензента за кандидата и други данни

Имам отлични впечатления от дейността на Борислав Градинаров, чиято работоспособност и организираност заслужават адмирации. Познавам публикациите му, както и голяма част от научните му идеи. Той има остър поглед към проблемите на обществото, но също - и към търсенето на нетрадиционни начини за решаването им. Неговата интердисциплинарност показва не само широките му интереси и познание, но и способност за задълбочен анализ. Искам да открия заслугите му за философското осмисляне на правото, както и за „приближаването“ на етиката и правото.

Дейността му е балансирана, а достигнатото познание, както и натрупаният опит в научния анализ и в преподаването показват, че той е готов да бъде професор.

9. Мотивирано и ясно формулирано заключение

Смятам, че публикациите и цялостната дейност на Борислав Градинаров имат научни достойнства. Те показват задълбочени философски, икономически и юридически познания и интердисциплинарен подход. Кандидатът има изградени умения за изследователска, преподавателска, редакторска, издателска, организаторска и експертна дейност. Същевременно са налице минималните изисквани точки по задължителните групи показатели, формулирани от НАЦИД, за академичната длъжност „професор“.

Тъй като са изпълнени всички формални и съдържателни изисквания, убедено гласувам да се присъди академичната длъжност „професор“ в професионално направление 2.3. Философия (европеистика и сигурност) на Борислав Градинаров.

София

18. 03. 2020

Подпис:

(проф. д-р Валентина Драмалиева)